

Lennox en de gouden sikkkel

tekst: Zindzi Zevenbergen
 illustraties: Hedy Tjin en Brian Elstak

De Harmonie 2021 - € 20,00 - ISBN 9789463361309

Be
 met een
 Zilveren
 Griffel
 2022

Groep
 7-8 (NL)
Leerjaar
 5-6 (B)
Trefwoorden
 dapper zijn,
 ziekte,
 avontuur,
 familie

Lennox wil graag dapper worden, liefst zo snel mogelijk. Hij is een 9-jarige jongen die bang is voor sirenes, zijn buurvrouw en regenwormen. Zijn vader voelt zich niet altijd even lekker, dat heeft Lennox al opgemerkt. Zijn ouders zeggen dat zijn vader een onzichtbare ziekte heeft. Hiervoor moet hij regelmatig op controle naar het 'onzichtbare ziekenhuis', een plek die de nieuwsgierigheid van elk kind zou prikkelen, zoals die van Aya en Lennox.

Toen Lennox' vader vandaag naar het ziekenhuis vertrok, is hij zijn belangrijke talisman, een ketting met een gouden sikkkel, thuis vergeten. Lennox wil die naar hem brengen. Zijn vriendin Aya moet daar natuurlijk bij zijn. Op hun spannende zoektocht naar het onzichtbare ziekenhuis ontmoeten ze de Glimmerick, een onvriendelijke conducteur, en de minst enge ziekenhuisarts die Lennox ooit heeft ontmoet. En dan gebeurt er onderweg iets vreselijks: Lennox verliest de hanger van de ketting.

1 Vooraf

In dit mooi vormgegeven boek zie je hoe tekst en beeld elkaar kunnen versterken en hoe hierdoor een geheel ontstaat dat zowel kinderen als volwassenen aanspreekt.

Het onderwerp van dit boek is niet vanzelf-

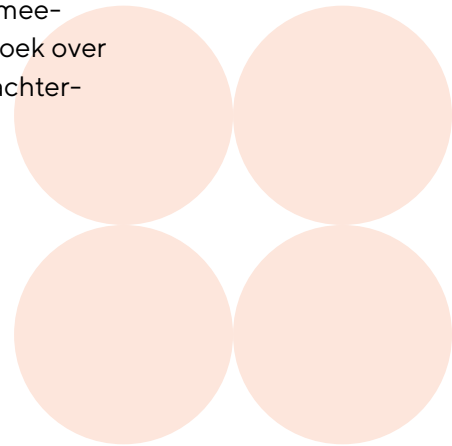
sprekend. Het is een boek over moedig en dapper zijn, maar ook over de sikkkelcelziekte. Dit boek is vooral ontstaan om meer aandacht voor deze ziekte te vragen en bewustwording te creëren.

2 Introductie boek

Dit boek ontving een Zilveren Griffel én een Zilveren Penseel. Toon het boek aan de kinderen en spreek over de illustraties. Vertel hen dat twee illustratoren samenwerkten aan dit boek en dat sommige van de illustraties een combinatie zijn van het werk van de twee kunstenaars. Zie het als een gesprek in beelden; één kunstenaar begint met de illustratie en de andere antwoordt door aan de tekening verder te werken. Laat dan een aantal tekeningen zien. Scan eventueel een aantal tekeningen in en toon ze op het digibord. Zo kan iedereen meekijken.

- Voel je je aangesproken door de illustraties?
- Met welke materialen zouden ze gemaakt zijn?

Vertel over illustrator Brian Elstak, die als kind de sikkelcelziekte van dichtbij meemaakte en daarom besloot er een boek over te maken. Lees dan de tekst op de achterflap voor.

3 (Voor)lezen en verwerking

Lees *Lennox en de gouden sikkel* in delen voor. Kijk per voorleessessie welke opdracht bij het voorgelezen stuk past. Of lees het boek eerst helemaal voor en ga daarna pas met de opdrachten aan de slag.

Het wachtwoordenmuseum

Kopieer pagina 4 en toon de illustraties ter ondersteuning op het digibord. Deze vertellen veel over hoe Lennox er uitziet. Geef de kinderen de opdracht om na het lezen de volgende vragen te beantwoorden.

- Wat kun je over Lennox vertellen?
 - Waar is Lennox allemaal bang voor?
- Lees nadien verder voor tot pagina 8.
- Wat weet je allemaal over Aya? Is zij zoals Lennox? Probeer met een venndiagram een vergelijking tussen de twee kinderen te maken. Denk aan het uiterlijk, maar ook aan eigenschappen.
 - Wat zijn Lennox en Aya van plan om te doen?
-

Verder praten

- Kun je je voorstellen dat Lennox bang is?
- Wat zou hij kunnen doen om niet meer bang te zijn?

De onzichtbare ziekte

Teken op het (digi)bord het begin van een woordenspin over de onzichtbare ziekte van Lennox' vader. Lees pagina 13 voor en begin samen met het invullen van de woordenspin.

- Wat weet je al over de onzichtbare ziekte na het lezen van deze pagina?

Laat de kinderen pagina 32 zelfstandig lezen. Bespreek nadien klassikaal wat de kinderen nog meer te weten zijn gekomen over de ziekte van Lennox' vader en vul de woordenspin verder aan.

Lees pagina 73 voor vanaf de zin 'Goed van je dat je hierheen bent gekomen' tot pagina 75 'dan kan dat heel veel pijn doen.' Vul de woordenspin verder aan. Na het lezen van alle teksten zouden de kinderen nu een goed beeld moeten hebben van wat de sikkelziekte inhoudt.

De Glimmerick

Voor deze opdracht werk je met leespartners. Verdeel de kinderen in tweetallen: telkens een sterke lezer en een zwakkere lezer.

Lees dan pagina 27 t/m 29 voor. Alle kinderen noteren op papier wat ze van het personage de Glimmerick vinden. Laat ze hierover kort met hun leespartner in gesprek gaan en hun keuze onderbouwen. Neem kopietjes van de pagina's 50 tot 58. De kinderen lezen nu samen met hun leespartner de tekst en gaan met elkaar in gesprek over de Glimmerick. Afhankelijk van het doel, laat je de kinderen afwisselend voorlezen aan elkaar of juist de sterke lezer voorlezen aan de zwakkere lezer.

- Wat kun je na het lezen van dit hoofdstuk over hem vertellen?
- Blijf je bij het beeld dat je na het voorlezen van het eerste deel over de Glimmerick had? Waarom wel, waarom niet?

Toon nu de illustraties uit het boek over de Glimmerick op het digibord. Nodig de kinderen uit om er goed naar te kijken. In dit boek bevatten de tekeningen namelijk ook veel informatie. Indien de kinderen nog extra informatie uit de tekeningen kunnen halen, mogen ze die apart op het blad noteren.

Laat enkele leespartners aan de klas vertellen wat ze allemaal uit de tekst weten over dit personage. Laat hen ook vertellen welke aanvullende informatie ze uit de illustraties hebben gehaald. Bespreek tot slot of er nog extra informatie is die nog niet genoemd werd.

Beste vrienden

Laat de kinderen samenwerken zoals de twee kunstenaars dit voor het boek hebben gedaan. Toon een foto van de twee illustratoren en de auteur.

Kijk op de website van Brian Elstak en

Hedy Tjin. Brian en Hedy zijn beiden multidisciplinair en laten zich in hun kunst beïnvloeden door hun afkomst. Leg ook uit met welk materiaal de twee kunstenaars aan de slag gaan. Ze doen werkelijk van alles, waaronder schilderen en gebruik van murals en kledij.

Toon de illustratie van Aya en Lennox op pagina 41 aan de kinderen. Vraag hen deze illustratie als inspiratie te nemen voor hun eigen werk.

- Laat de kinderen per twee een foto maken voor een witte achtergrond. Uiteraard hoeven ze elkaar niet te omhelzen zoals op de illustratie te zien is, maar moeten ze wel een vorm van connectie met elkaar tonen. Laat de kinderen hun foto op de laptop of tablet omzetten in grijstinten en de contrasten verhogen. Op internet staan gratis websites waarmee de klus zo geklaard is. Print voor elk koppel de foto twee keer af in zwart/wit.
- Geef nu elk kind een stukje kalkpapier/ overtrekpapier in A4 of A5, afhankelijk van de grootte waarop de foto is afgedrukt. De kinderen tekenen details van het gezicht en van delen van de kledij over.
- Laat de kinderen op de oorspronkelijke foto met waterverf of plakkaatverf aan de slag gaan en de foto overschilderen. Ze gebruiken hiervoor een huidskleur en de kleuren van de kleren die ze op de foto droegen. Toon nog eens de illustratie als voorbeeld.
- Leg zodra de verf gedroogd is het kalkpapier/ overtrekpapier met de ingetekende details over het beschilderde papier. Presenteer de resultaten in de gang of in de klas.

4 Afsluiting

Sluit de les over dit boek af met een leuke boekenquiz. Stel hiervoor tien vragen op over het boek, de auteur en illustratoren, die de kinderen in groepjes van drie moeten beantwoorden.

Nodig de winnaars van de quiz uit om voor de hele klas smoothies te maken zoals Lennox' moeder ze maakt. Kies een recept uit een kookboek, bijvoorbeeld uit het boek *Maak je eigen smoothies* of zoek een leuk recept op internet.

5 Verder lezen

Hier staan alvast enkele geschikte titels om je thematafel aan te vullen, maar er zijn er nog veel meer. Zorg voor een mooie selectie van leesmateriaal en vergeet ook tijdschriften en krantenartikelen niet.

- *Mijn broer en ik* – Abdelkader Benali
- *Billie en zijn Genen* – Stefan Boonen
- *Van snot tot prot* – Sylvia Branzei
- *De man met het openhoofd* – Kid Noize en Kid Toussaint
- *Tori* – Brian Elstak
- *Op de rug van Bigi Kayman* – Hedy Tjin (over dit boek is ook een lessuggestie gemaakt, zie leesplan.nl)

Colofon

© Stichting Lezen (2022)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Nadine Heidbrink, Wilde Raven vzw

Vormgeving

Judith Schoffelen &
Erik oude Hanhof

Redactie

Bo van Alst, Alle Content

leesplan.nl